

Rapport från SLF

Anders Larsson

Svenska Ljussättareföreningen (SLF) är sedan några år en samarbetsförening till STTF. SLFs ordförande Anders Larsson informerar här om vad som har hänt i föreningen.

Sommaren är över för den här gången och många av föreningens medlemmar är mitt inne i höstens första produktioner

Svenska Ljussättarföreningen har varit en aktiv yrkesorganisation sedan 1992 och eftersom detta nummer av ProScen når ut till en större krets läsare i form av besökarna på LLB 05 så finns det anledning att stanna upp för att fundera på vad vi har åstadkommit under dessa år

Vad har gjorts sedan starten?

Föreningen skapades i början av 1990-talet eftersom många då yrkesverksamma ljussättare tyckte att det saknades ett forum för att ta tillvara och utveckla viktiga frågor i samband med ljussättningsarbetet.

I första hand var det tre frågor som stod i fokus. Först och främst gällde det att identifiera och stärka yrkesrollen. Därpå var det alla frågor som hade med upphovsrätt och den

därtill hörande ersättningen, samt avslutningsvis frågor som hade med arbetsprocessen att göra.

Inledningsvis var frågan om yrkesrollen av mycket stor betydelse. Det visade sig att även våra då mest respekterade och i yrkeslivet etablerade ljussättare stundtals stötte på problem när det gällde att få ett erkännande av sin yrkesroll utanför den snäva krets som det konstnärliga kreativa teamet utgjorde. För att råda bot på detta inledde föreningen ett ambitiöst arbete med att informera övriga yrkeskategorier om den komplexa arbetsprocess som ligger bakom det vi så småningom ser i den färdiga ljussättningen.

Naturligtvis blev det även genom detta möjligt att underbygga argumentationen när det så småningom kom att handla om att bevaka upphovsrätten för den färdiga ljussättningen, samt att få betalt för det genomförda arbetet. I detta arbete har föreningen stött sina medlemmar när det med tiden blev möjligt att inleda förhandlingar mellan arbetsgivar- och arbetstagarparter, vilket med tiden ledde till ett erkännande av den frilansande ljussättaren vilken har fått sin egen skrivning i Riksvalet för de statliga teatrar. Även om föreningen inte var en aktiv part i detta arbete, så har vi genom våra engagerade medlemmar kunnat hjälpa till i denna fråga.

Ytterligare en fråga när föreningen bildades var den om hur medvetenheten om ljussättarens arbetsprocess skulle öka bland medarbetarna. Alla vet att det behövs ljus för att se vad som händer inne på en teaterscen, men förvånansvärt få vet hur det kommer till.

Att öka denna kunskap var inledningsvis väldigt viktig när samtalen pågick med arbetsgivarna, men förde även det goda med sig att vi även kunde sprida denna information om ljussättningsarbetets tidsåtgång och steg.

Behovet av vidareutbildningar

Utöver dessa frågeställningar så väcktes tidigt frågan om hur man i en yrkesorganisation av detta slag skulle kunna verka för breddad och fördjupat kunnande.

På grundutbildningsnivån har det länge efterfrågats en konstnärlig utbildning med inriktning mot ljussättning, och det är faktiskt först i år vi har fått en sådan till stånd i och med att Dramatiska Institutet har inrättat sin utbildning för Ljus- och Ljuddesign.

För alla redan verksamma ljussättare är det dock fortfarande tunnsått med utbildningsmöjligheter.

För att lite råda bot i detta vakuum har föreningen dock regelbundet ordnat gemensamma teaterbesök samt försökt hålla utbildningsseminarier i allt ifrån rena upphovsrättsfrågor till frågor om den konstnärliga processen.

Vad kan föreningen göra i framtiden?

Det är lätt att tro att vi nu kan slå oss till ro med det vi har utverkat i fråga om erkännandet av yrkesrollen och de därtill hörande frågorna. Våra kontakter med yrkesorganisationer i andra länder manar dock till eftertanke. Till exempel har det visat sig att vår motsvarighet i England – ALD – återigen har blivit tvungna att argumentera för upphovsrättsliga frågor samt inte minst frågor som rör hur de blir uppmärksammade i olika marknadsföringskampanjer i förhållande till det resterande kreativa teamet. Detta visar att som förening måste fortsätta att bevaka dessa frågor för medlemmarnas bästa.

Utöver detta har medlemmarna uttryckt en stor uppskattning över att vi som förening kan ta del av varandras föreställningar. Detta jämte möjligheten till återkommande konstnärliga diskussioner kring den kreativa arbetsprocessen gör att föreningen även framledes har en mycket viktig funktion att fylla.

Om du som läser detta vill läsa mer, eller kanske söka medlemskap i föreningen, så kan du gå in på föreningens hemsida på adress; www.svenska-ljus.se så finns där mer information att få.

Detta var allt för den här gången. Jag hoppas att ni får ut mycket av ett besök på LLB05 i Älvsjömassan.

På återseende i nästa nummer av ProScen.

anders.larsson@draminst.se

P Rök • Pyro • Specialeffekt

Lättrök
Tungrök
Haze
Cracker
Rökvätska
AGA Torris

Pyroteknik för inom- och utomhusbruk

Vi har även break-away glas, glitter, konfetti, snö, facklor, flamskyddsmedel m.m.

Jem

PROICE

PROICE

STAGE

P Tejper • Folier

Vävtjerp
Gaffa
UV-tjerp, PVC
Dubbelhäftande
Fluorescerande
Chromakey
Flamskyddad tjerp
Dansmattetjerp, Slipway
Golvinyl, Märksystem
Blackwrap, BlackTak

tesa

Le Mark GROUP

P Dekorateljé

Vepor
Bilder
Fonder
Skyltar
Flaggor
Roll-ups
Banderoller
Fasadreklam
Fordonsdekor
Laminering
Dataskuren text och dekor.
Högupplösta 4-färgsutskrifter
i alla format.
Vi hjälper till med originalarbeten.

P PRIMETIME

Försäljning • Uthyrning • Konsultation

Box 24171, 104 51 Stockholm

Besök: Taptogatan 1-3 (vid SVT)

Tel. 08-442 56 50 Fax. 08-442 56 51

www.primetime.se info@primetime.se